

Arrest

nr. 230 683 van 20 december 2019
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat L. DENYS
Adolphe Lacomblélaan 59-61/b5
1030 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 9 september 2019 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 12 augustus 2019.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 7 oktober 2019 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 20 november 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. VAN ISACKER.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat L. DENYS en van attaché I. SNEYERS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker die volgens zijn verklaringen België binnenkwam op 20 september 2017, verklaart er zich op 21 september 2017 vluchteling.

1.2. Op 12 augustus 2019 werd door de commissaris-generaal een beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus genomen die per aangetekend schrijven op 14 augustus 2019 naar verzoeker werd gestuurd.

Dit is de bestreden beslissing die luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

U verklaart de Afghaanse nationaliteit te bezitten en afkomstig te zijn uit de stad Kabul gelegen in de gelijknamige provincie in Afghanistan. U bent Tadzjiek van etnische origine en hangt de soennitische stekking van de islam aan.

Begin jaren '90 behaalde u uw diploma aan de militaire school, waarna u aan de slag ging bij het Ministerie van Defensie. Twee maanden nadat u was afgestudeerd kwamen de moedjahedien aan de macht in Afghanistan. In 1993 begon u te werken voor de National Directorate of Security (NDS), de Afghaanse inlichtingendienst. U werd eerst drie jaar tewerkgesteld in de provincie Parwan. In 1995 werd u overgeplaatst naar Kabul. Daar werkte u tot 1996, het jaar waarin de taliban aan de macht kwamen. Na hun machtsovername begon u te werken als taxichauffeur in Kabul. Onder die dekmantel verzamelde u informatie over de activiteiten van de taliban die u doorspeelde aan de Noordelijke Alliantie in de provincie Panjshir.

In 2002, na de val van de taliban, begon u terug te werken voor de NDS. U taak bestond er toen uit om informatie te verzamelen over geplande aanvalsacties van opstandelingen tegen de buitenlandse troepen in Afghanistan. In 2006 kon u aan de slag bij de toen opgerichte inlichtingendienst van het Ministerie van Defensie. In 2007 werd overgeplaatst naar een onderafdeling in de provincie Logar. Daar ving u onder meer informatie op over een geplande aanslag op de gouverneur van Logar. Op 1 augustus 2008 werd u er beschoten toen u op uw motor rondreed. U werd niet geraakt, maar kwam wel ten val. Daarop werd u overgeplaatst naar Kabul. In 2010 werd u geselecteerd voor een opleiding van twee maanden over het verzamelen van inlichtingen in de Verenigde Staten. Na die opleiding keerde u terug naar Afghanistan om er samen te werken met de Amerikaanse Defense Intelligence Agency (DIA) en verschillende Afghaanse inlichtingendiensten. Vervolgens werd u binnen de inlichtingendienst van het Ministerie van Defensie aangesteld als het hoofd van een zone van strategische inlichtingen. In die hoedanigheid was u bevoegd voor acht provincies: Parwan, Kapisa, Wardak, Logar, Daykundi, Bamyan en Kabul. U voerde zowel opdrachten uit voor de DIA als voor de Afghaanse overheid. U voerde verschillende arrestaties uit in diverse provincies. U werd gepromoveerd tot majoor.

In 2014 kregen jullie het bericht dat jullie extra waakzaam moesten zijn omdat jullie afdeling in Kabul het doelwit vormde voor een aanslag. Om de zeven dagen was u 24 uur lang verantwoordelijk voor de bewaking van jullie afdeling. Op 25 september 2014 hebt u de genaamde M.A.J. gearresteerd die een verdachte levering bouwmaterialen kwam bezorgen op uw afdeling. Op zijn in beslag genomen telefoon vond u bezwarend beeldmateriaal terug van de onthoofding van een soldaat waarbij hij zelf betrokken was. U overhandigde de gearresteerde en het bewijsmateriaal aan het onderzoeksdepartement. De genaamde B. werd aangesteld als onderzoeksrechter. Korte tijd later kreeg u telefoon van het departementshoofd H. die u meedeelde dat de verdachte onschuldig was omdat er niets terug te vinden was op zijn telefoon. U vroeg hem te wachten zodat u zelf nog eens de telefoon kon consulteren. U vreesde dat al het bezwarend materiaal gewist zou zijn. U vond de foto's echter nog terug in de telefoon. U contacteerde H. en zei hem dat B. hoogstwaarschijnlijk moedwillig die foto's had willen negeren in een poging om M.A.J. vrij te laten. B. kon echter niet ontslaan worden omdat hij benoemd was door een parlamentslid. H. zorgde er wel voor dat er een andere onderzoeksrechter werd aangesteld.

In november 2014 kreeg u telefoon met de mededeling dat u ervoor had gezorgd dat A.J. gearresteerd was en dat u ervoor moest zorgen dat hij weer werd vrijgelaten. U zei dat ze verkeerd verbonden waren en haakte in. Even later belden ze terug. Ze herhaalden hun boodschap en zeiden dat ze wisten wie u was. Ze zeiden dat u A.J. moest vrijlaten, of dat er anders zware gevolgen zouden zijn. U zei opnieuw dat ze verkeerd verbonden waren, waarna ze u met de dood bedreigden.

Op 30 december 2014 vond u een dreigbrief in uw garage in de wijk Kart-e Naw waar u tijdelijk was gaan wonen door het gebrek aan plaats in uw ouderlijk huis na het huwelijk van uw broer. De brief was afkomstig van de inlichtingendienst van de taliban. Op hetzelfde moment kreeg u telefoon. Ze zeiden dat zij u de brief hadden bezorgd, dat ze wisten wie u was en dat ze u konden treffen. Als u niet deed wat ze van u vroegen, zou dat het einde van uw leven betekenen. U verhuisde daarop terug naar de wijk Makrorayan waar u was opgegroeid. Een jaar lang gebeurde er niets.

Op 23 februari 2016 vond u onder uw auto een nieuwe dreigbrief. Die was afkomstig van het Haqqani-netwerk. Uw volledige gezin en al uw broers en zussen werden erin beschuldigd van spionage voor de regering en de buitenlanders. Op 14 maart 2016 vond een derde brief, opnieuw afkomstig van het Haqqani-netwerk. Daarop bent u naar generaal I., de assistent van uw departementshoofd, gestapt. Nadat u hem alles had uitgelegd vroeg hij een rapport aan bij H. over de arrestatie van M.A.J.. Een week later stapten jullie met alle informatie naar generaal F., die aan het hoofd stond van de inlichtingendienst van het Ministerie van Defensie. Nadat jullie hem de hele situatie hadden uitgelegd, zei hij dat u hij u geen persoonlijke bescherming kon geven omdat u de rang van majoor had en persoonlijke bescherming slechts mogelijk was vanaf de rang generaal. Hij had te weinig personeel ter beschikking om u voortdurend te laten bewaken.

Op 22 maart 2016 kreeg u een nieuwe brief, die was afgegeven aan de conciërge van uw appartementsblok. Hij had die gekregen van een aantal mensen in een pick-up van wie hij dacht dat het uw vrienden waren. De brief bleek afkomstig te zijn van de operationele dienst van de inlichtingen van de taliban in Kabul. U stapte met die brief naar een militaire basis in Kabul waar de Amerikaanse troepen gelegerd waren om het met hen te bespreken. U kreeg er te horen dat ze u niet konden beschermen. Ze adviseerden u wel om naar de Amerikaanse ambassade te gaan om daar een verblijfsvergunning voor de VS aan te vragen. U was niet meteen van plan om naar de VS te vertrekken, maar aangezien de procedure veel tijd in beslag zou nemen, stuurde u toch al een eerste e-mail naar de Amerikaanse ambassade met uw persoonsgegevens en informatie gerelateerd aan uw werk.

Op 24 april 2016, toen u nog op uw werk was, kreeg u rond tien uur 's avonds telefoon van uw vrouw. Ze vertelde dat er werd geprobeerd om in jullie woning in te breken. Het kijkgaatje aan de voordeur was afgeplakt, waardoor ze niet kon zien wat er in de gang gebeurde. U raadde uw vrouw aan om veel lawaai te maken om de andere burens te verwittigen, waarna de inbrekers hun poging staakten en vertrokken. Achteraf bleek dat ze de kijkgaatjes van alle voordeuren in jullie gang hadden afgedekt. Voordien was er al eens geprobeerd om bij jullie in te breken. Iemand had geprobeerd om jullie voordeur te forceren met een loper, maar die was afgebroken en gedeeltelijk in jullie slot blijven steken.

Op 30 mei 2016, rond twee uur 's nachts hoorde u plots iemand een metalen voorwerp in de voordeur steken. Er werd geprobeerd om de deur te forceren, maar dat lukte niet omdat ze extra beveiligd was. U liep naar de voordeur en vroeg wie daar was. U hoorde mannen die in het Pashtou tegen elkaar zeiden dat het de ongelovige zelf was die sprak. U zei dat ze moesten stoppen en dreigde ermee te schieten. U vuurde twee waarschuwingsschoten af, waarop de inbrekers terugvuurden. Omdat hun schoten niet veel lawaai maakten, vermoedt u dat ze toen geluidsdempers gebruikten. U ging op de grond liggen en reageerde niet meer. U hoorde de inbrekers met elkaar overleggen. Ze vroegen zich af of ze u hadden gedood. Even later hoorde u hen vertrekken. U ging door het raam kijken en zag een aantal mensen in een wit voertuig stappen. Ze waren gekleed in een groen uniform dat meestal door veiligheidsdiensten werd gedragen.

De volgende dag kwamen uw ouders langs. Toen ze hoorden wat er gebeurd was, vroegen ze u om het land te ontvluchten. Op aanraden van smokkelaars in Kabul vertrok u naar de stad Mazar-i-Sharif, waar u op 2 juni 2016 aankwam. Drie dagen later verkregen u, uw echtgenote (16/19573) en jullie dochtertje een visum voor Turkije, waarna jullie meteen met het vliegtuig naar daar reisden. Acht dagen later reisden jullie illegaal per boot naar Griekenland.

Uw echtgenote reisde op 14 december 2016 onder een valse identiteit met het vliegtuig naar België en diende hier vijf dagen later een verzoek in tot internationale bescherming. In het kader van de Dublin-procedure gingen de Belgische asielinstanties akkoord om u van Griekenland te laten overkomen. Op 20 september 2017 kwam u aan in België. Eén dag later diende u hier eveneens een verzoek in tot internationale bescherming.

Ter staving van uw asielaanvraag legt u volgende documenten voor: uw huwelijksakte, de laissez-passers van u en uw dochter, verschillende badges, diploma's en certificaten in verband met uw werk, de attesten van uw promoties binnen de militaire inlichtingendienst, een identificatiemunt van de DIA, diverse foto's over uw werk, vier dreigbrieven, verschillende nota's en rapporten van de inlichtingendienst, artikels over corrupte en vermoorde collega's, een zelf opgesteld overzicht van uw carrière en uw asielmotieven, een zelf opgestelde verklaring over de dood van een collega en een USB-stick met diverse rapporten van de militaire inlichtingendienst.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofd heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Vooreerst dient te worden vastgesteld dat uw profiel als majoor bij de militaire inlichtingendienst bij het Ministerie van Defensie door de Commissaris-generaal niet in twijfel wordt getrokken en dus als geloofwaardig wordt beoordeeld. U legt hierover immers omstandige coherente verklaringen af die gepaard gaan met het voorleggen van de nodige bewijsstukken omtrent uw functie. Gezien volgens de UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan van 30 augustus 2018 overheidsmedewerkers en (voormalige) werknemers van de veiligheidsdiensten aanzien moeten worden als een risicoprofiel, en gelet op de zichtbaarheid van de door u uitgeoefende functie(s), kan in uw hoofd een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie allerminst worden uitgesloten.

Niettegenstaande uw nood aan internationale bescherming dient, gezien uw profiel, de specifieke dienst waarvoor u werkzaam was en uw activiteiten voor deze dienst, in het kader van het onderzoek naar asielmotieven door het CGVS evenwel te worden nagegaan of u niet valt onder de in artikel 1, par. F van de Vluchtelingenconventie en artikel 55/2 van de wet van 15 december 1980 (Vreemdelingenwet) vermelde uitsluitingsgronden.

Artikel 1, par F (b) van het verdrag van Genève van 28 juli 1951 stelt dat de bepalingen van dit verdrag niet van toepassing zijn op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij een ernstig, niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het land van toevlucht, voordat hij tot dit land als vluchteling is toegelaten.

Het UNHCR stelt in deze dat met volgende factoren rekening moet worden gehouden om te bepalen of de ten laste gelegde feiten al dan niet als ernstig kunnen worden gekwalificeerd: de aard van het misdrijf, het toegebrachte leed, het type procedure voor de berechting van het misdrijf, de (aard van de) voorziene straf, en de vraag of de meeste andere rechtssystemen het misdrijf in kwestie eveneens als ernstig zouden beschouwen. Volgens het UNHCR dient een misdrijf als niet-politiek gekwalificeerd te worden indien het werd gepleegd om andere dan politieke motieven, zoals persoonlijke redenen of voordeel. Indien er geen rechtstreeks en causaal verband bestaat tussen het gepleegde misdrijf en het nagestreefd politiek doel of het misdrijf niet in verhouding staat tot het nagestreefd politiek doel wegens het extreem gewelddadig karakter ervan, is het misdrijf evenmin politiek van aard (UNHCR, Guidelines on International Protection: Application of the Exclusion Clauses : Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, 4 september 2003). Dit blijkt tevens uit artikel 12, par 2 (b) van de Kwalificatierichtlijn waarin uitdrukkelijk gesteld wordt dat bijzonder wrede handelingen, zelfs indien zij met een beweerd politiek oogmerk zijn uitgevoerd, als ernstige, niet- politieke misdrijven aangemerkt kunnen worden.

Opdat er van deelneming aan een in art. 1F van het Verdrag van Genève genoemd misdrijf sprake kan zijn, moet de asielzoeker individuele verantwoordelijkheid treffen. Het gegeven dat een persoon nooit zelf misdrijven zou hebben begaan volstaat niet om te besluiten dat de vreemdeling niet kan uitgesloten worden van de vluchtelingenstatus.

Medeplichtigheid aan de in artikel 1, F beschreven misdrijven valt immers ook onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule, dit voor zover werd gehandeld met kennis van de praktijken en de asielzoeker hierbij een substantiële of wezenlijke bijdrage heeft geleverd in de wetenschap dat zijn handelen of zijn verzuim te handelen het misdadig gedrag faciliteerde. Een persoon moet niet fysiek het misdrijf hebben begaan. Het aanzetten tot, helpen bij en deelnemen aan een gezamenlijke misdadige onderneming kan volstaan (UNHCR, Guidelines on International Protection: Application of the Exclusion Clauses : Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, 4 september 2003., nr.18). In dit verband wordt nog gewezen op de uitspraak van het, Joegoslavië-tribunaal dat in de Tadic-zaak (Prosecutor v. Tadic Judgment Case No. IT-94-1-T ICTY Trial Chamber 7 May 1997) heeft overwogen dat een verdachte strafrechtelijk verantwoordelijk kan worden gehouden voor zijn handelen wanneer is komen vast te staan dat hij bewust deelnam aan het begaan van een misdrijf en indien zijn deelname een rechtstreekse en wezenlijke invloed had op het begaan van het misdrijf door zijn daadwerkelijke steun hieraan gedurende, voorafgaande aan of volgend op het misdrijf (rechtsoverweging 692). Onder "wezenlijke invloed" verstaat het Joegoslaviëtribunaal dat de bijdrage een feitelijk effect heeft op het begaan van het misdrijf en dat het misdrijf hoogstwaarschijnlijk niet op dezelfde wijze zou hebben plaatsgevonden indien niemand de rol van de verdachte had vervuld (rechtsoverweging 688). Er is dus sprake van een substantiële bijdrage als er een causaal verband bestaat tussen de handelingen van een persoon en het misdrijf in kwestie.

In casu dienen uw handelingen in de periode dat u als lid van de NDS werkzaam was in de provincie Parwan te worden onderzocht.

Uit uw verklaringen blijkt dat u in de periode 1993-1995 in Parwan onder meer betrokken was bij het opstellen van rapporten op basis waarvan verschillende personen werden gearresteerd die verdacht werden van lidmaatschap of betrokkenheid bij de taliban. Die personen werden vervolgens doorverwezen naar een onderzoeksrechter, genaamd M., die verantwoordelijk was voor de verdere afhandeling (CGVS, p. 6 en 16). M. stond in Parwan gekend als 'de naveltrekker'. Hij was in die periode het hoofd van het departement ondervraging van de NDS. Hij was gekend voor het feit dat hij heel snel bekentenissen kon laten afleggen door gevangenen. U geeft zelf aan dat M. gevangenen martelde en hen dwong om bekentenissen af te leggen. U stelt niet precies te weten hoe hij precies te werk ging, maar suggereert dat hij misschien letterlijk in de navel beet van de gearresteerden (CGVS, p. 17). Ook onder de 'criminelen' was M. berucht. U hebt het zelf meegemaakt dat toen een gearresteerde persoon hoorde dat hij bij M. zou terechtkomen, hij in zijn broek plaste en vervolgens flauwviel (CGVS, p. 17). U verklaarde dat elke persoon die u in die periode hebt gearresteerd terechtkwam bij M.. Gevraagd hoeveel personen u hebt gearresteerd die vervolgens werden ondervraagd door M., geeft u aan dat het in totaal over drie of vier personen gaat. U verduidelijkt dat dit enkel gebeurde bij personen die verdacht

werden van lidmaatschap van de Taliban. Andere criminelen of drugdealers kwamen niet bij M. terecht (CGVS, p. 17). Het CGVS vermoedt evenwel dat u een veel groter aantal personen hebt gearresteerd die nadien door M. werden ondervraagd. Even later verklaarde u immers dat u in de drie jaar dat u tewerkgesteld was in Parwan ongeveer één à drie arrestaties per week hebt verricht. U gaf aan dat zich onder die arrestanten vaak leden van Hezb-e Islami bevonden omdat het een beruchte groepering was die strenge regels wilde opleggen aan de mensen en die dezelfde ideologie had als de Taliban. Gearresteerde leden van Hezb-e Islami werden overgedragen aan M. en belandden vervolgens in de gevangenis (CGVS, p. 20-21). U verklaarde tevens dat het er in die periode 'chaotisch' aan toe ging en er toen geen buitenlanders aanwezig waren in het land (CGVS, p. 16).

Gelet op bovenstaande vaststellingen dient te worden besloten dat u bewust hebt deelgenomen aan of medeverantwoordelijk bent voor het folteren van arrestanten. Foltering dient te worden gekwalificeerd als een ernstig, niet-politiek misdrijf in de zin van artikel 1F b van de Vluchtelingenconventie.

Zij vooreerst opgemerkt dat de daden die u hebt gesteld, plaatsvonden buiten uw land van toevlucht en voor u tot dit land als vluchteling werd toegelaten.

Ten tweede dienen de door u gestelde handelingen ook als ernstig te worden beschouwd. Het doelbewust schaden van de fysieke integriteit van een persoon in dit kader kan niet anders dan als een ernstig misdrijf beschouwd worden. Foltering wordt in het Belgisch strafrecht gedefinieerd als "elke opzettelijke onmenselijke behandeling die hevige pijn of ernstig en vreselijk lichamelijk of geestelijk lijden veroorzaakt". Onmenselijke behandeling wordt gedefinieerd als "elke behandeling waardoor een persoon opzettelijk ernstig geestelijk of lichamelijk leed wordt toegebracht, onder meer om van hem inlichtingen te verkrijgen of bekentenissen af te dwingen of om hem te straffen, of om druk op hem of op derden uit te oefenen, of hem of derden te intimideren. (art. 417bis SW). Op het onderwerpen van een persoon aan foltering of een onmenselijke behandeling staan in het Belgisch strafrecht respectievelijk gevangenisstraffen van 10 tot 15 jaar en 5 tot 10 jaar. Deze straffen worden verzwaaard tot respectievelijk 15 tot 20 jaar en 10 tot 15 jaar indien de feiten gepleegd worden door "een openbaar officier of ambtenaar, drager of agent van de openbare macht die handelt naar aanleiding van de uitoefening van zijn bediening" (art. 417ter en art. 417quater SW). Bijgevolg kan dit misdrijf, dat een ernstige schending van de fysieke en/of psychische integriteit van het slachtoffer vormt, niet anders dan ernstig genoemd worden.

Ten slotte kan er ook geen sprake zijn van een politiek misdrijf, waarop uitsluiting niet van toepassing zou zijn. Het verbod op foltering is namelijk in het internationaal recht terug te vinden in talrijke verdragen (zie bv. art.3 EVRM en art.5 UVRM) en behoort tot het internationaal gewoonterecht. (UNHCR: Background Note on the Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, par.87).

Een belangrijk verdrag in dit kader is het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontterende behandeling of bestraffing, aangenomen te New York op 10 december 1984 en door België geratificeerd op 9 juni 1999 (B.S., 28 oktober 1999). Volgens dit verdrag kunnen geen uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen ter rechtvaardiging van foltering. (art.2 CAT) Het UNHCR stelt eveneens dat "[...] daden van foltering verboden zijn in het internationaal recht. Afhankelijk van de context, zullen zij doorgaans aanleiding geven tot uitsluiting onder artikel 1F". (UNHCR: Guidelines on International Protection; Application of the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees, par.27).

Op basis van uw verklaringen moet geconcludeerd worden dat er ernstige aanwijzingen zijn dat u bewust hebt deelgenomen aan of medeverantwoordelijk bent voor ernstige, niet-politieke misdrijven. Aangezien u rapporten opstelde die leidden tot de arrestatie van opposanten van het regime en ook zelf meermaals dergelijke opposanten hebt gearresteerd die er, al dan niet terecht, van werden verdacht de veiligheid van de Afghaanse staat in gevaar te brengen, faciliteerde u en leverde u een materiële bijdrage tot de mishandeling en foltering van deze personen door de NDS, wetende dat uw handelen het plegen van ernstige misdrijven vergemakkelijkte (CGVS, 16-17 en 20-21).

Dient dan ook te worden geconcludeerd dat de foltering waarbij u betrokken was, gekwalificeerd moet worden als een ernstig niet-politiek misdrijf in de zin van artikel 1 par F (b) van de Vluchtelingenconventie.

U brengt geen afdoende verschoningsgronden aan die kunnen doen besluiten dat u niet betrokken was bij misdrijven en daden die onder artikel 1, par. F van de Vluchtelingenconventie vallen of die u vrijpleiten van uw individuele verantwoordelijkheid.

Zo dient erop te worden gewezen dat u vrijwillig en in volle bewustzijn heeft meegewerkt aan deze praktijken. U begon in 1992 te werken voor de NDS nadat u daar werd voorgedragen door het Ministerie van Defensie. U was destijds erg tevreden dat u voor die inlichtingendienst kon beginnen te werken (CGVS, p. 19). Gedurende de drie jaar dat u aan de slag was in Parwan en u arrestanten overmaakte aan onderzoeksrechters, hebt u op geen enkel moment overwogen om te stoppen met uw werk of een overplaatsing aan te vragen. U geeft aan dat het voor u niet uitmaakte op welke plaats in Afghanistan u

aan de slag kon. U bent pas vertrokken uit Parwan nadat de NDS had besloten om u een nieuwe taak te geven in het hoofddirectoraat in Kabul (CGVS, p. 17-18).

U verklaart dat u morele bezwaren had tegen de folterpraktijken van M.. Enerzijds vond u diens handelingen onwettelijk want met die praktijken zou hij enkel nog meer haat opwekken tegen centrale overheid. Anderzijds vond u het ook onmenselijk en contraproductief. Volgens u was het niet nodig om arrestanten gewelddadig te behandelen of te folteren. Door hen de juiste vragen te stellen en hen grondig te ondervragen kon men ook veel te weten komen (CGVS, p. 17). Gevraagd waarom toen toch drie jaar in Parwan bent blijven werken als u niet akkoord ging met de manier waarop arrestanten door M. werden behandeld, gaf u te kennen dat u louter uw werk deed en u zich ten dienste stelde van uw land en de bevolking. U verklaarde dat u weinig kon veranderen aan de werking van het systeem. Als u toen veranderd was van werk, zou iemand anders in uw plaats gekomen zijn die misschien even wreed was als M.. De kans bestond dat die persoon de praktijken van M. volledig zou ondersteunen (CGVS, p. 18-19). Hieruit blijkt evenwel dat u zich maar al te goed bewust was van de behandeling die de (door u) gearresteerde personen te wachten stond bij hun ondervraging.

Het louter opvolgen van opdrachten of bevelen die gepaard gingen met uw functie bij de NDS kan in casu evenwel niet aanvaard worden als verschoningsgrond. Zo moet worden opgemerkt dat in het Verdrag van New York d.d.10/12/1984 uitdrukkelijk wordt gesteld dat het bevel van een meerdere of van een publieke autoriteit niet kan worden ingeroepen als rechtvaardiging voor foltering (art.2.3 CAT). Het opvolgen van bevelen van hogerhand als verschoningsgrond komt ook aan bod in artikel 33 van het Statuut van Rome. Dit artikel stelt dat, voor de misdrijven waarvoor het Internationaal Strafhof bevoegd is, dit verweer enkel als verschoningsgrond aanvaard wordt als (i) de beschuldigde wettelijk verplicht was om bevelen van de regering of de meerdere in kwestie te gehoorzamen; (ii) de persoon niet wist dat het bevel onwettig was; en (iii) het bevel zelf niet manifest onwettig was. Deze voorwaarden zijn cumulatief. In casu is aan deze voorwaarden geenszins voldaan. Immers, gezien de aard van de handelingen (opzettelijk gebruik van fysiek geweld op verdachten) waren deze bevelen manifest onwettig. Bovendien blijkt op basis van uw verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud dat u op de hoogte was van de onwettelijkheid van deze handelingen (CGVS, p. 17).

U gaf verder aan dat u enkel kon proberen om die praktijken te veranderen door mensen aan te moedigen om dergelijke praktijken niet te hanteren. U verklaarde bijkomend dat u probeerde te vermijden dat arrestanten rechtstreeks aan M. werden overgedragen. Wanneer een arrestant werd binnengebracht probeerde u ervoor te zorgen dat hij door een andere onderzoeksrechter zou worden ondervraagd (CGVS, p. 18-19). Dit volstaat echter geenszins als verschoningsgrond die kan doen besluiten dat u niet betrokken was bij misdrijven en daden die onder artikel 1, par. F van de Vluchtelingenconventie vallen of die u vrijpleiten van uw individuele verantwoordelijkheid.

Gezien het geheel aan bovenstaande vaststellingen moet dan ook worden vastgesteld dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat u wetens en willens medeplichtig bent aan niet-politieke misdrijven. U moet dan ook worden uitgesloten van de Vluchtelingenstatus in de zin van artikel 1, par. F (b) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951. Bijgevolg dient u om dezelfde redenen te worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

De documenten die u voorlegt kunnen bovenstaande appreciatie niet wijzigen daar ze enkel een aanwijzing vormen voor uw identiteit, herkomst, profiel en familiale situatie. Geen van deze documenten bevat enige informatie waaruit kan worden geconcludeerd dat u niet dient te worden uitgesloten van internationale bescherming. Ter volledigheid dient te worden opgemerkt dat in hoofde van uw vrouw S.E. (OV: 8.366.646; CG: 16/19573), uw minderjarige zoon E.M. (OV: 8.366.646; CG: 16/19573) en uw minderjarige dochter E.S. (OV: 8.441.516; CG: 17/16878C) een beslissing tot erkenning van de vluchtelingenstatus werd genomen. Deze beslissing houdt niet in dat aan u eveneens een internationale beschermingsstatus moet worden toegekend aangezien elke asielaanvraag op haar individuele merites beoordeeld dient te worden. Bovendien oordeelt het CGVS dat u wel degelijk in aanmerking komt voor internationale bescherming maar uitgesloten moet worden van deze internationale bescherming.

Wanneer de Commissaris-generaal een persoon uitsluit van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus, moet hij overeenkomstig artikel 55/2, tweede lid en artikel 55/4, § 4 van de Vreemdelingenwet een advies verstrekken over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Het CGVS is van oordeel dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar uw land van herkomst, in casu Afghanistan.

C. Conclusie

Steunend op de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet wordt u uitgesloten van de vluchtelingenstatus en uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Verzoekschrift

2.1.1. Middelen

Verzoeker onderwerpt de in de bestreden beslissing opgenomen vaststellingen en tegenstrijdigheden aan een inhoudelijke kritiek en besluit dat de uitsluitingsclausule van artikel 1, F, b) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 niet op hem kan worden toegepast. Hij voert bijgevolg de schending aan van de materiële motiveringsplicht zodat het middel vanuit dit oogpunt zal worden onderzocht.

Verzoeker vraagt om hem als vluchteling te erkennen.

2.2. Stukken

Verzoeker voegt bij zijn verzoekschrift vier rapporten (stukken 4-6).

2.3. Beoordeling

2.3.1. Bevoegdheid

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, 95, 96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoekende partij daarop.

2.3.2. Vluchtelingestatus

2.3.2.1. Verzoeker voert aan dat hij wordt bedreigd omwille van zijn werkzaamheden bij de militaire inlichtingendienst van het Afghaanse Ministerie van Defensie. In de bestreden beslissing motiveert de commissaris-generaal dat verzoeker coherente en geloofwaardige verklaringen aflegt over zijn werkzaamheden en de bedreigingen omwille van deze werkzaamheden. Verzoekers verklaringen worden immers gestaafd door tal van bewijsstukken. De commissaris-generaal komt echter tot het besluit dat verzoeker van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus dient te worden uitgesloten in het licht van artikel 1F van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en van de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet. Meer bepaald motiveert de commissaris-generaal dat verzoeker in de periode 1993-1995 als lid van de '*National Directorate of Security*' (hierna: NDS) gearresteerden overdroeg aan onderzoeksrechter M. die blijkens verzoekers verklaringen door middel van foltering bekentenissen van deze gearresteerden afdwong. Volgens de commissaris-generaal dient de foltering waarbij verzoeker bewust betrokken was, te worden gekwalificeerd als een ernstig, niet-politiek misdrijf in de zin van artikel 1 F(b) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en kan verzoeker geen geldige verschoningsgronden laten gelden die zouden doen besluiten dat hij niet betrokken was bij of geen individuele verantwoordelijkheid draagt voor dit ernstig, niet-politiek misdrijf. Tot slot motiveert de commissaris-generaal dat de door verzoeker voorgelegde documenten (zie map 'Documenten' in het administratief dossier) de voorgaande appreciatie niet kunnen wijzigen.

2.3.2.2. Na lezing van het administratief dossier treedt de Raad de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen bij waar deze oordeelt als volgt: *"Vooreerst dient te worden vastgesteld dat uw profiel als majoor bij de militaire inlichtingendienst bij het Ministerie van Defensie door de Commissaris-generaal niet in twijfel wordt getrokken en dus als geloofwaardig wordt beoordeeld. U legt hierover immers omstandige coherente verklaringen af die gepaard gaan met het voorleggen van de nodige bewijsstukken omtrent uw functie. Gezien volgens de UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan van 30 augustus 2018 overheidsmedewerkers en (voormalige) werknemers van de veiligheidsdiensten aanzien moeten worden als een risicoprofiel, en gelet op de zichtbaarheid van de door u uitgeoefende functie(s), kan in uw hoofd een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie allerminst worden uitgesloten."*

Niettemin dient te worden nagegaan of - zoals de commissaris-generaal in de bestreden beslissing concludeerde - verzoeker, gezien zijn functie als majoor bij de militaire inlichtingendienst bij het Ministerie van Defensie, niet valt onder de toepassing van artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet *juncto* artikel 1F(b) van het Vluchtelingenverdrag.

2.3.2.3. Luidens artikel 1F(b) van het Vluchtelingenverdrag zijn de bepalingen van dit verdrag niet van toepassing op personen van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat zij een ernstig niet-politiek misdrijf hebben begaan buiten het land van toevlucht voordat zij tot dit land al vluchteling werden toegelaten.

Artikel 1F(b) is niet alleen van toepassing op personen die zelf een ernstig misdrijf hebben gepleegd maar ook op personen die wetens en willens aanzetten tot of anderszins deelnemen hieraan.

Opdat er van deelneming aan zulk misdrijf sprake kan zijn, moet de vreemdeling individuele verantwoordelijkheid treffen, hetgeen inhoudt dat hij een substantiële bijdrage heeft geleverd aan het misdrijf, wetende dat zijn handelen of nalaten het misdrijf vergemakkelijkte (UNHCR, *Guidelines on international Protection: Application on the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, 2003, p. 6). De uitsluitingsclausules 1F, (a) en (b) van het Vluchtelingenverdrag betreffen bovendien niet enkel directe daders van dergelijke misdrijven, maar ook medeplichtigen, voor zover deze hebben gehandeld met kennis van de praktijken en geen enkele omstandigheid hen van hun individuele verantwoordelijkheid vrijstelt. Medeplichtigheid houdt in dat een artikel 1, F-misdrijf werd gepleegd - eventueel door iemand anders -, dat de persoon in kwestie een materiële bijdrage heeft geleverd, met een onmiddellijk effect op het misdrijf en dat hij de bedoeling had dat het misdrijf werd gepleegd.

Om tot de toepassing van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag *juncto* artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet te besluiten, dient de actuele vrees voor vervolging in de zin van artikel 1A van voormeld verdrag te worden onderzocht en wordt rekening gehouden met de verklaringen van de verzoeker waarbij de ernst van de gestelde daden wordt geapprecieerd rekening houdende met de functie van de persoon, zijn (mede)verantwoordelijkheid, de voorgehouden verschoningsgronden, en de eventuele strafrechtelijke veroordelingen, dit alles in het licht van de aan het administratief dossier toegevoegde informatie. De individuele verantwoordelijkheid van de betrokkene dient te worden beoordeeld in het licht van zowel objectieve als subjectieve criteria.

Gelet op de zware gevolgen die de toepassing van artikel 1F met zich meedraagt dient deze bepaling op restrictieve wijze te worden geïnterpreteerd. Inzonderheid de vaststelling en de kwalificatie van de feiten dient de uitsluitingsclausule met de grootste omzichtigheid en op beperkende wijze worden toegepast. Zij kan er immers toe leiden dat feiten worden vastgesteld en als misdrijven worden gekwalificeerd buiten de tussenkomst van de rechterlijke overheden en zonder nadere wetsbepaling (RvS 29 juli 1998, nr. 75.484).

2.3.2.4. *In casu* kan vooreerst worden vastgesteld dat in het administratief dossier geen enkele informatie is terug te vinden over de Afghaanse veiligheidsdiensten in de periode 1993-1995 toen verzoeker er werkzaam was. Verzoekers functie wordt in de bestreden beslissing evenmin gekaderd binnen de algemene werkwijze van de veiligheidsdiensten in Afghanistan in de bewuste periode. De bestreden beslissing steunt uitsluitend op verzoekers eigen verklaringen.

De handelingen die tot de toepassing van artikel 1F(b) van het Vluchtelingenverdrag hebben geleid worden in de bestreden beslissing als volgt weergegeven: *"Uit uw verklaringen blijkt dat u in de periode 1993-1995 in Parwan onder meer betrokken was bij het opstellen van rapporten op basis waarvan verschillende personen werden gearresteerd die verdacht werden van lidmaatschap of betrokkenheid bij de taliban. Die personen werden vervolgens doorverwezen naar een onderzoeksrechter, genaamd M., die verantwoordelijk was voor de verdere afhandeling (CGVS, p. 6 en 16). M. stond in Parwan gekend als 'de naveltrekker'. Hij was in die periode het hoofd van het departement ondervraging van de NDS. Hij was gekend voor het feit dat hij heel snel bekentenissen kon laten afleggen door gevangenen. U geeft zelf aan dat M. gevangenen martelde en hen dwong om bekentenissen af te leggen. U stelt niet precies te weten hoe hij precies te werk ging, maar suggereert dat hij misschien letterlijk in de navel beet van de gearresteerden (CGVS, p. 17). Ook onder de 'criminelen' was M. berucht. U hebt het zelf meegemaakt dat toen een gearresteerde persoon hoorde dat hij bij M. zou terechtkomen, hij in zijn broek plaste en vervolgens flauwviel (CGVS, p. 17). U verklaarde dat elke persoon die u in die periode hebt gearresteerd terecht kwam bij M.. Gevraagd hoeveel personen u hebt gearresteerd die vervolgens werden ondervraagd door M., geeft u aan dat het in totaal over drie of vier personen gaat. U verduidelijkt*

dat dit enkel gebeurde bij personen die verdacht werden van lidmaatschap van de taliban. Andere criminelen of drugdealers kwamen niet bij M. terecht (CGVS, p. 17). Het CGVS vermoedt evenwel dat u een veel groter aantal personen hebt gearresteerd die nadien door M. werden ondervraagd. Even later verklaarde u immers dat u in de drie jaar dat u tewerkgesteld was in Parwan ongeveer één à drie arrestaties per week hebt verricht. U gaf aan dat zich onder die arrestanten vaak leden van Hezb-e Islami bevonden omdat het een beruchte groepering was die strenge regels wilde opleggen aan de mensen en die dezelfde ideologie had als de taliban. Gearresteerde leden van Hezb-e Islami werden overgedragen aan M. en belandden vervolgens in de gevangenis (CGVS, p. 20-21). U verklaarde tevens dat het er in die periode 'chaotisch' aan toe ging en er toen geen buitenlanders aanwezig waren in het land (CGVS, p. 16)."

Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt evenwel dat verzoeker een onderscheid maakt tussen druggerelateerde en andere criminele misdrijven; ook verklaarde hij dat hij drie à vier arrestaties heeft verricht van personen die bij onderzoeksrechter M. terecht kwamen omdat ze verdacht werden van taliban te zijn. De overige arrestanten, met name zij die er niet van verdacht werden talibanaanhanger te zijn, kwamen bij andere onderzoeksrechters terecht. Op vraag van de dossierbehandelaar verklaart verzoeker vervolgens dat hij drie tot vier arrestaties per week verrichtte. Omdat verzoeker vervolgens ook nog verklaarde dat in die periode Hezb-I-Islami aan de macht was en hij eerder verklaarde dat hun leden vaak werden gearresteerd besluit de bestreden beslissing hieruit: *"Het CGVS vermoedt evenwel dat u een veel groter aantal personen hebt gearresteerd die nadien door M. werden ondervraagd."*

Zoals hoger reeds gesteld dient de toepassing van artikel 1F op restrictieve wijze te gebeuren na een zorgvuldig onderzoek. Dat de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen uitgaat van vermoedens om te besluiten dat verzoeker medeplichtig is aan een niet-politiek misdrijf, en dit inzonderheid de hoge bewijslast die te dezen berust bij de commissaris-generaal, staat dan ook haaks op de zorgvuldigheidsplicht die op hem rust.

Uit de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt voorts dat verzoeker zoveel mogelijk trachtte te vermijden dat personen die werden aangehouden overgedragen zouden worden aan M.. Verzoeker licht in zijn verzoekschrift toe dat de door hem gearresteerde personen overgedragen werden aan de ambtenaren aanwezig op het kantoor die op hun beurt de aangehoudenen bij één van de twee generaals, beide hoofd van de inlichtingendienst, brachten. Deze generaals beslisten uiteindelijk of de aangehouden personen naar M. of een andere procureur van de dienst ondervraging werden overgebracht. Verzoeker preciseert vervolgens in zijn verzoekschrift dat hij niet wist waar de aangehoudenen terecht kwamen aangezien er twee tussenschakels waren tussen verzoeker en M.. Verzoeker verklaarde tijdens het gehoor bij het Commissariaat-generaal te dien einde ook nog dat hij aan de tussenpersonen verzocht om de aangehoudenen niet bij M. te brengen maar dat hij als eenvoudige tussenpersoon verder geen vat had op de uiteindelijke toewijzing.

Terecht besluit verzoeker in zijn verzoekschrift dan ook dat zo hij op de hoogte was van het feit dat M. de aangehouden personen folterde, hij niet op voorhand wist of deze ook effectief bij M. zouden terecht komen zodat er geen sprake kan zijn van opzet in zijn hoofde.

Gelet op wat voorafgaat kan aldus besloten worden dat zo verzoeker kennis had van de folterpraktijken van M. hij duidelijk te kennen heeft gegeven dat hij via de tussenpersonen getracht heeft te vermijden dat de door hem aangehouden personen bij M. zouden terecht komen zodat in zijn hoofde de intentie om het misdrijf doorgang te laten vinden ontbreekt, en dit mede gelet op de twee tussenschakels tussen verzoeker en M.. Zoals hoger reeds aangehaald houdt medeplichtigheid aan een artikel 1F-misdrijf in dat de persoon in kwestie een materiële bijdrage heeft geleverd, met een onmiddellijk effect op het misdrijf en dat hij de bedoeling had dat het misdrijf werd gepleegd, *quod non in casu*.

Geheel ten overvloede stelt verzoeker in zijn verzoekschrift tot slot ook nog terecht vast dat de feiten dateren van meer dan 25 jaar geleden, dat verzoeker tot 2017 werkzaam was bij de NDS en hem door de commissaris-generaal niets ten laste wordt gelegd in verband met zijn baan als medewerker van de inlichtingendienst voor de periode 1995-2016.

2.3.2.5. Gelet op wat voorafgaat kan verzoeker worden bijgetreden waar hij stelt dat: *"Verzoeker is niet medeplichtig is aan foltering en bijgevolg kan de uitsluitingsclausule niet op hem toegepast worden."*

Verzoekers profiel gerelateerd aan de Afghaanse context laat bijgevolg toe te stellen dat er in zijn hoofde een gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1A(2) van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 wegens zijn politieke overtuiging in aanmerking kan worden genomen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vluchtelingenstatus wordt aan de verzoekende partij toegekend.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op twintig december tweeduizend negentien door:

mevr. A. VAN ISACKER,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

dhr. R. VAN DAMME,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

R. VAN DAMME

A. VAN ISACKER